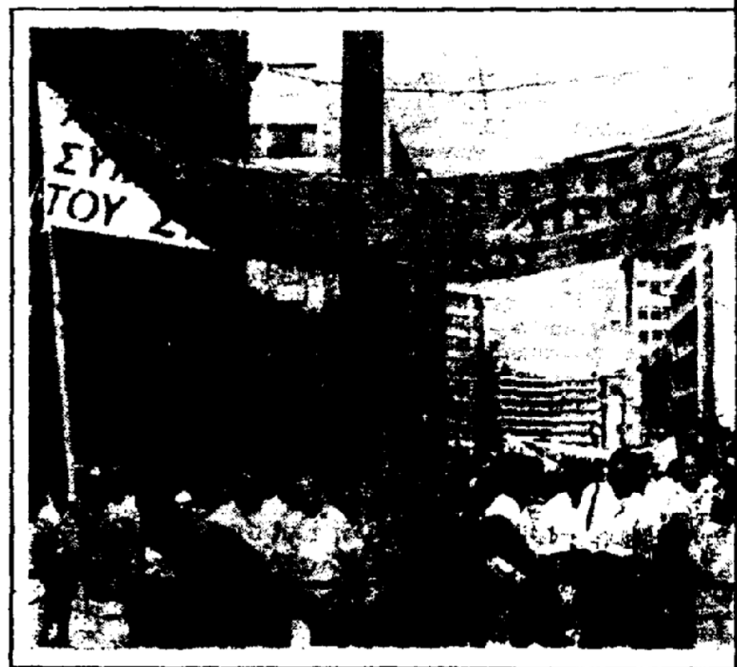

ΟΔΕ ΕΣΤΗΝΤΗΝΩΟΕΝΣ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ
ΜΑΪΟΣ 1992

ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΜΑΣ ΖΗΤΗΜΑ!

Συναδέλφои,

Το ασφαλιστικό βρίσκεται στην πιο κρίσιμη καμπή του. Η εξαγγελθείσα και αναμενόμενη σύντομα νέα "επίθεση" της κυβέρνησης, της οποίας πρόγευση έχουμε ήδη από δηλώσεις αρμοδίων και δημοσιεύματα του τύπου, θα δημιουργήσει νέες δυσμενέστερες συνθήκες. Από την άλλη, η ΟΤΟΕ ολοκλήρωσε την αναλογιστική μελέτη για τη δημιουργία του Ενιαίου Κλαδικού Ταμείου Τραπεζοϋπαλλήλων, λαμβάνοντας υπ' όψη και τη δική μας συμμετοχή. Είναι λοιπόν η τελευταία, ίσως, ευκαιρία να αντιμετωπίσουμε σοβαρά και ολοκληρωμένα το θέμα αυτό, με την ιδιαιτερότητα που χαρακτηρίζει την τράπεζα της Ελλάδος. Είναι καιρός να υπάρξει μια πλατειά και επικοδομητική ενημέρωση όλων για να μπορέσουμε να πάρουμε τις αποφάσεις μας. Η ΣΔΕ με το αφιέρωμα αυτό στο Ασφαλιστικό πιστεύει ότι συμβάλλει στο διάλογο και βοηθά αποφασιστικά στη δημιουργία ενός μετώπου διεκδίκησης από τους ίδιους τους συναδέλφους.

Το χτες και το σήμερα

Με την κατάθεση του Ν. 1902/91 και κατά τη διάρκεια της μεγάλης απεργίας των τραπεζοϋπαλλήλων, η ΟΤΟΕ, από θέση αμυντική, κατέθεσε την πρότασή της για το κλαδικό ταμείο. Είχαμε και τότε εκφράσει την διαφορετική μας θέση απέναντι σ' αυτήν την τακτική. Ανεξάρτητα απ' αυτό, θεωρούμε ότι πρέπει πράγματι να προχωρήσει ο ενιαίος φορέας ασφάλισης των υπαλλήλων των εμπορικών Τραπεζών με τη διασφάλιση του ισχύοντος καθεστώτος παροχών. Η σημερινή εξέλιξη της συνεχούς επίθεσης στις ασφαλιστικές κατακτήσεις, μόνο με ευρύτερες συλλογικότητες και συσπειρώσεις μπορεί να αποκρουστεί.

Ο ενιαίος φορέας ασφάλισης έχει, επιπλέον, ιδιαίτερη σημασία λόγω της απελευθέρωσης των συναλλαγών και του ανταγωνισμού των εμπορικών τραπεζών. Οι τράπεζες θα επιδιώξουν την εξίσωση του ασφαλιστικού κόστους και πιθανότατα θα αρνηθούν να ανταποκριθούν στις επιμέρους υποχρεώσεις τους για την κάλυψη των ελλειμμάτων που παρουσιάζουν τα ασφαλιστικά ταμεία του προσωπικού τους. Είναι σχεδόν βέβαιο, ότι η Εθνική, π.χ., θα δικαιολογήσει μια τέτοια στάση, επικαλούμενη τη δυσμενή δήθεν θέση της σε σχέση με κάποια ιδιωτική ή ξένη τράπεζα.

Η απάντηση, λοιπόν, για τους υπαλλήλους των εμπορικών τραπεζών, πρέπει να είναι το κλαδικό ταμείο που προτείνει η ΟΤΟΕ. Με την προϋπόθεση ότι θα διατηρηθεί το σημερινό επίπεδο παροχών, η ΟΤΟΕ μπορεί να αναγκάσει, την υιοθέτηση της τριμερούς χρηματοδότησης, κράτους και εργοδοτών, (ενιαία και σύμφωνα με το μέρος που αναλογεί ο αριθμός των υπαλλήλων της κάθε τράπεζας) στην καταβολή των συντάξεων.

Απέναντι σ' αυτήν την πραγματικότητα και αν δεν υπήρχε η ιδιαιτερότητα του καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος, αλλά και του ρόλου της μέσα στο πιστωτικό σύστημα της χώρας, θα υποστηρίζαμε φανατικά τη συμμετοχή μας στον Ενιαίο Φορέα με δεδομένη μάλιστα τη δυσμενέστατη σχέση που υπάρχει μεταξύ συνταξιούχων και εν ενεργεία ασφαλισμένων στο ταμείο μας.

Όμως η Τράπεζα της Ελλάδος δεν μπορεί να μπει στη λογική του ανταγωνισμού των εμπορικών τραπεζών, ιδιαίτερο σήμερα, που η πορεία προς την Ευρωπαϊκή Ενοποίηση είναι βέβαιο ότι θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στο ρόλο και τις λειτουργίες της. Αν στο παρελθόν υπήρχε η υποχρέωση της Τράπεζας για την εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος του επιτάσσει το καταστατικό της, σήμερα η συμμόρφωση με αυτό έχει καταστεί αναπόδραστη ανάγκη.

Φαίνεται πως όλα αυτά αρχίζουν να γίνονται κατανοητά από πολλές πλευρές και μέσα στον Σ.Υ.Τ.Ε., παρ' όλο που η στάση της πλειοψηφίας του Δ.Σ. μέχρι τώρα δεν ήταν καθόλου δραστήρια σε σχέση με τη σοβαρότητα του θέματος. Για λόγους που σχετίζονται κυρίως με τη θέση που οι παρατάξεις τους υποστηρίζουν στην ΟΤΟΕ, προσέγγισαν το σοβαρό αυτό θέμα χλιαρά έως αρνητικά. Σ' ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις αναζητούν την εφαρμογή της ομόφωνης δέσμευσης του Δ.Σ. να διεκδικήσει δηλαδή την εφαρμογή του καταστατικού της τράπεζας. Είναι αλήθεια ότι η ένθερμη υποστήριξη των συναδέλφων σε μια τέτοια προοπτική, οδήγησε στην πραγματοποίηση κάποιων κινήσεων προς τα Υπουργεία, που συνάντησαν, όμως, τη γνωστή κυβερνητική αδιαλαξία. Αυτό ήταν αρκετό για να οδηγήσει ορισμένες παρατάξεις στην αναδίπλωση, ειδικά εκείνες που από την αρχή ταυτίζονταν με την θέση της Ο.Τ.Ο.Ε. Έτσι, δεσμεύσεις που είχαν αναληφθεί για κοινή δραστηριότητα με τους Συνταξιούχους ποτέ δε υλοποιήθηκαν. Δεν στηρίχτηκαν οι προτάσεις της ΣΔΕ στα Γενικά Συμβούλια και στο Συνέδριο της ΟΤΟΕ, ούτε έγινε δεκτή η πρότασή μας για προσφυγή στην κρίση των συναδέλφων με δημοψήφισμα μετά από εκτενή ενημέρωσή τους.

Βέβαια η επίσημη θέση του συνόλου του Δ.Σ. του ΣΥΤΕ, όπως έχει καταχωρηθεί και εμφανίζεται και στις ανακοινώσεις του παραμένει η ίδια. Αλλά χρειάζεται η ενεργητική στήριξη της από όλους ώστε να μην καταλήξουμε, μέσα από μια παθητική αναμονή, να βρεθούμε μετέωροι και σαν τελική επιλογή να αναζητήσουμε το κλαδικό ταμείο της Ομοσπονδίας. Ακόμα και στο τελευταίο Γενικό Συμβούλιο της ΟΤΟΕ (14-4-92) πρόταση που υπο-

βάλλαμε υποστηρίχθηκε από 4 συναδέλφους της Τράπεζας της Ελλάδας. Οι υπόλοιποι είτε ψήφισαν την πρόταση του Προέδρου για το Κλαδικό

Ταμείο είτε έκαναν αποχή.

Κυβερνητική και Εργοδοτική πολιτική*

Έχουμε φτάσει πια στο πιο κρίσιμο σημείο. Η Κυβέρνηση είναι έτοιμη να εξαπολύσει τη μεγάλη αντιασφαλιστική της επίθεση. Το πότε αυτή θα πραγματοποιηθεί, εξαρτάται από τις δικές της επιλογές για τον καταλληλότερο χρόνο. Ήδη οι πληροφορίες που μας έρχονται είναι σαφείς: Αύξηση του χρόνου συνταξιοδότησης, αύξηση του ασφάλιστρου, και με πρόσχημα την περιστολή των διοικητικών δαπανών, τη συγχώνευση των κλάδων αυτασφάλειας και υγείας που είναι πλεονασματικά (παρ’ όλο που είναι ΝΠΙΔ, δηλαδή προϊόντα συμβάσεων εργαζομένων-εργοδοτών) με τα ελλειμματικά ταμεία συντάξεων (που είναι ΝΠΔΔ) και ενοποίηση μεγάλων κατηγοριών ασφαλισμένων. Όλα αυτά με στόχο την ιδιοποίηση των μεγάλων περιουσιακών στοιχείων των ταμείων. Η υπονόμευση της Κοινωνικής Ασφάλισης και η στροφή προς την ιδιωτική, είναι η ιδεολογική επίστρωση του κυβερνητικού εγχειρήματος. Τα παραπάνω στοιχειοθετούνται από διάφορες θέσεις της Κυβέρνησης, αλλά και από συγκεκριμένες αποφάσεις της, όπως αυτή που ελήφθη πρόσφατα με την οποία απαγορεύεται στα Ασφαλιστικά Ταμεία να αξιοποιήσουν τα περιουσιακά τους στοιχεία (ακίνητα κ.τ.λ.).

Η Κυβέρνηση στην (ιδεολογική της) επίθεση στο ασφαλιστικό καθεστώς στο σύνολό του (ΙΚΑ, ΝΑΤ, Ειδικά Ταμεία) επικαλείται τις επιπτώσεις της κρίσης της κοινωνικής ασφάλισης και κυρίως τη διόγκωση των ελλειμμάτων της καθώς και την ανισορροπία «στο ισοζύγιο ικανοποίησης των κοινωνικο-ασφαλιστικών αναγκών».

Αποφεύγει, φυσικά, να απαντήσει για τις βαθύτερες αιτίες που οδήγησαν στην κοινωνικο-ασφαλιστική κρίση. Επιπλέον υιοθετεί οικονομικές πολιτι-

κές που στοχεύουν στη μεταφορά οικονομικού πλεονάσματος από τους εργαζόμενους στις ανάγκες του κεφαλαίου και της συσσώρευσής του. Τα δημιουργούμενα ελλείμματα απ αυτή την πολιτική καλύπτονται με τον επαχθή (32%-35%) δανεισμό που με τη σειρά του διογκώνει παραπέρα τα ελλείμματα. Έτσι αυτή η πολιτική παρουσιάζεται με τα εξής χαρακτηριστικά:

- μικρή χρηματοδότηση των κοινωνικών ασφαλίσεων
- εισφοροαπαλλαγές, εισφοροκλοπές και υπεξαιρέσεις των παρακρατηθέντων από τους εργοδότες.
- υποχρεωτική δέσμευση των αποθεματικών από την Τράπεζα της Ελλάδας με χαμηλούς όρους απόδοσης, έτσι ώστε σι ασφαλιστικοί οργανισμοί μετατράπηκαν σε φορείς επιδότησης του Κράτους, των Τραπεζών, της Βιομηχανίας και του Εμπορίου.

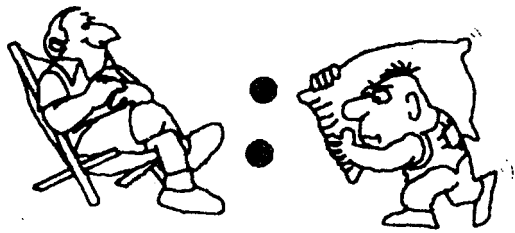
Λόγω της σημαντικής σπουδαιότητας που έχει το θέμα της μεταφοράς πόρων από τους ασφαλιστικούς φορείς παρουσιάζουμε τα παρακάτω στοιχεία.

* Το κεφάλαιο αυτό είχε πολύτιμο οδηγό (στοιχεία κ.τ.λ.) το “Πόρισμα για την αναμόρφωση του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων” που επιμελήθηκαν οι εκπρόσωποι των εργαζομένων κ.κ. Πέτρουλας, Ρομπόλης, Ρουπακιώτης. Επίσης στοιχεία αντλήθηκαν από το πόρισμα της ΟΤΟΕ για το Ενιαίο Ταμείο και τα δελτία της Τράπεζας της Ελλάδας που επεξεργαστήκαμε.

Επιτόκια καταθέσεων ασφαλιστικών ταμείων, πληθωρισμός (ΔΤΚ) και επιτόκιο ταμειυτηρίου

Δ.Τ.Κ.						
ΕΤΟΣ	Δείκτης	Μεταβολή (P)	Επιτόκιο υποχρεωτικής κατάθεσης ief	Πληθωριστική απομείωση (ief-P)	Επιτόκιο Ταμειυτηρίου i ταμ	Απώλειες Επενδυτικής απόδοσης ief-i
1950	8.7		4.00		7.00	-3.00
1951	9.8	12.58	4.00	-8.58	7.00	-3.00
1952	0.3	5.14	4.00	-1.14	7.00	-3.00
1953	11.2	9.00	4.00	-5.00	7.00	-3.00
1954	12.0	7.00	4.00	-3.00	7.00	-3.00
1955	12.7	5.83	4.00	-1.83	7.00	-3.00
1956	13.2	3.94	4.00	0.06	7.00	-3.00
1957	13.5	2.27	4.00	1.73	7.00	-3.00
1958	13.7	1.48	4.00	2.52	7.00	-3.00
1959	14.0	2.19	4.00	1.81	7.00	-3.00
1960	14.2	1.43	4.00	2.57	7.00	-3.00
1961	14.5	2.11	4.00	1.89	7.00	-3.00
1962	14.5	0.00	4.00	4.00	7.00	-3.00
1963	14.9	2.76	4.00	1.24	7.00	-3.00
1964	15.0	0.67	4.00	3.33	7.00	-3.00
1965	15.5	3.33	4.00	0,67	7.00	-3.00
1966	16.2	4.52	4.00	-0.52	7.00	-3.00
1967	16.5	1.85	4.00	2.15	7.00	-3.00
1968	16.6	0.61	4.00	3.39	7.00	-3.00
1969	17.0	2.41	4.00	1.59	7.00	-3.00
1970	17.5	2.94	4.00	1.06	7.00	-3.00

Δ.Τ.Κ.						
ΕΤΟΣ	Δείκτης	Μεταβολή (P)	Επιτόκιο υποχρεωτικής κατάθεσης ief	Πληθωριστική απομείωση (ief-P)	Επιτόκιο Ταμειυτηρίου i ταμ	Απώλειες Επενδυτικής απόδοσης ief-i
1971	18.0	2.86	4.00	1.14	7.00	-3.00
1972	18.8	4.44	4.00	-0.44	7.00	-3.00
1973	21.7	15.43	4.00	-11.43	7.00	-3.00
1974	27.6	27.19	4.88	-22.31	9.00	-4.13
1975	31.2	13.04	5.00	-8.04	9.00	-4.00
1976	35.4	13.46	5.17	-8.29	8.50	-3.33
1977	39.7	12.15	6.00	-6.15	7.00	-1.00
1978	44.7	12.59	6.00	-6.56	10.00	-4.00
1979	53.2	19.02	7.33	-11.68	9.50	-2.17
1980	66.4	24.81	10.75	-14.06	13.50	-2.75
1981	82.7	24.55	11.50	-13.05	13.50	-2.00
1982	100.0	20.92	11.50	-9.42	13.50	-2.00
1983	120.2	20.20	11.50	-8.70	13.50	-2.75
1984	142.4	18.47	13.40	-5,07	15.00	-1.60
1985	169.9	19.31	15.00	-4.31	15.00	0.00
1986	209.0	23.01	15.00	-8.01	15.00	0.00
1987	243.3	16.41	15.00	-1.41	15.00	0.00
1988	276.2	13.52	14.76	1.24	15.00	-0.24
1989	314.1	13.72	14.50	0.78	15.00	-0.50
1990	378.3	20.44	15.23	-5.21	18.00	-2.77
1991	449.8	18.90	18.00	<u>-0.90</u>	18.00	<u>0.00</u>
				-3.27		-2.49

Σχέση συνταξιούχων προς ασφαλισμένους στο Ταμείο Συντάξεων Τραπέζας Ελλάδος και Κτηματικής 1:1

Περίοδος 1951-91		
	Αύξηση περιόδου %:	4496.2
α)	Μέση ετήσια αύξηση:	10.04
	Μέση ετήσια απώλεια επενδυτικής απόδοσης	+2.49
β)	Μέση ετήσια πληθωριστική απομείωση	3.27
	Μέση ετήσια απαξίωση	5.76
	Συνολική αποξίωση	241.9 (5.76 X 42)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΟΤΟΕ, παίρνοντας υπόψη και την απόδοση των αναγκαστικά επενδυμένων κεφαλαίων σε μετοχές που ήταν μικρότερες από 2% (Σ.Σ. ακόμα και σήμερα η απόδοση του Ταμείου Συντάξεων της Τράπεζας της Ελλάδος και Κτηματικής σε μετοχές είναι 1,5%!) η απαξίωση των κεφαλαίων των Ταμείων ήταν συνολικά 1.153,74% (42 χρόνια χ τις ετήσιες απώλειες επενδυτικής απόδοσης). Έτσι η αξία των περιουσιακών στοιχείων των 5 ειδικών Ταμείων (ΕΤΕ, Ελλάδαος, ΕΤΒΑ, Ιονική, ΑΤΕ) θα έπρεπε να ανέρχεται σε 865.305 εκατ. δρχ. αντί για 75.000 εκ. δρχ. που είναι καταγεγραμμένη σήμερα.

Ειδικά για το Ταμείο Συντάξεων της Τράπεζας Ελλάδος και Κτηματικής με συντηρητικούς υπολογισμούς (παίρνοντας υπόψη το επιτόκιο ταμιευτηρίου και όχι προθεσμίας) η σημερινή του αξία έπρεπε να ανέρχεται

Τράπεζα της Ελλάδος! Υπάρχει διαφορά;

α) Ποιο είναι το καθεστώς στην Τράπεζα της Ελλάδος

Το καταστατικό της Τράπεζας της Ελλάδος, που είναι αυξημένης τυπικής ισχύος, διότι κυρώθηκε από διεθνή σύμβαση (Πρωτόκολλο της Γενεύης 22-9-27), εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση της Κοινωνίας των Εθνών και επικυρώθηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο (Ν. 3924/1927) προνοεί για τις συντάξεις του προσωπικού της στα άρθρα 38, 71, 74. Ειδικότερα το άρθρο 38 παρ. δ αναφέρει ότι **“Οι υπάλληλοι της Τράπεζας λαμβάνουσι τον μισθόν αυτών, την σύνταξη ή οποιεσδήποτε άλλος αμοιβάς υπό τους υπό του Γενικού Συμβουλίου τιθεμένους όρους”**. Σύμφωνα με γνωμοδοτήσεις νομικών της Τράπεζας και κυρίως του Νομικού Συμβούλου κ. Καλλιμόπουλου, **“η Τράπεζα της Ελλάδος υποχρεούται να καταβάλλει στο Προσωπικό της όχι μόνο το μισθό αλλά και τη σύνταξη”**. Το διαφορετικό θεσμικό καθεστώς (που το συναντάμε και στις άλλες κεντρικές Ευρωπαϊκές τράπεζες) οφείλεται στο ότι η Τράπεζα της Ελλάδος ασκεί έργο που εξυπηρετεί κρατικούς σκοπούς και για το λόγο αυτό η σύνταξη θεωρείται συνέχεια του μισθού, όπως συμβαίνει και στην περίπτωση των δημοσίων υπαλλήλων. Παρόμοια μεταχείριση έχουν και οι υπάλληλοι άλλων οργανισμών που εκπληρούν σκοπούς του κράτους, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή (Πανεπιστήμια, Ακαδημία, ΚΕΠΕ, ΟΛΠ, Δήμοι, ΔΕΗ όπου μάλιστα από το 1965 περιλαμβάνει όχι μόνο τον κλάδο σύνταξης αλλά και τους κλάδους πρόνοιας και υγείας).

Η Τράπεζα της Ελλάδος με επανειλημμένες αποφάσεις της αναγνώριζε την ύπαρξη του ειδικού καθεστώτος των υπαλλήλων της αναλαμβάνοντας, τη κάλυψη των συντάξεων μέχρι του 65ου έτους και συμβάλλει με το 25% της σύνταξης πέραν του 65 έτους καθώς και στη καταβολή από την ίδια της εισφοράς των εργαζομένων. Αυτό συμβαίνει από το 1945, παρά το γεγονός ότι οι υπάλληλοι της Τράπεζας της Ελλάδος υπάγονταν σε κοινό τότε ταμείο με τους υπαλλήλους της Εθνικής Τράπεζας. Το γεγονός αυτό πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα,

γ) Τι ισχύει στις Ευρωπαϊκές Κεντρικές Τράπεζες

Όπως είναι γνωστό, παρά την κυβερνητική προπαγάνδα περί του αντιθέτου το ασφαλιστικό καθεστώς δεν είναι ενιαίο στα κράτη-μέλη της ΕΟΚ. Παρ’ όλα αυτά όμως, για τις Κεντρικές Τράπεζες υπάρχει κοινή βάση. Δεν είναι τυχαίο αυτό το γεγονός. Συμβαίνει για τους ίδιους λόγους που προαναφέραμε για την Τράπεζα της Ελλάδος, δηλαδή επειδή οι κεντρικές τράπεζες είναι φορείς ευρύτατων κρατικών λειτουργιών. Σύμφωνα με σημείωμα του τ. Διευθυντή κ. Κοσμά που έγινε το 1991 κατ’ εντολή του Διοικητή κ. Χαλικιά (ο οποίος δήλωνε υπέρμαχος της εφαρμογής του άρθρου 38 αλλά αδράνησε στην υλοποίησή του), τα συνταξιοδοτικά σχήματα των Κεντρικών Τραπεζών των χωρών της ΕΟΚ έχουν τα εξής κοινά χαρακτηριστικά:

— το συνταξιοδοτικό καθεστώς κάθε Κεντρικής Τράπεζας διατηρεί την αυτονομία του και την ιδιαιτερότητά του σε σχέση με το καθεστώς άλλων φορέων

— το ύψος της σύνταξης και οι συμπληρωματικές παροχές καθορίζονται με “Ειδικούς Κανονισμούς” από τις Τράπεζες

— οι Τράπεζες εγγυώνται και εξασφαλίζουν την πληρωμή των συντάξεων προς τους υπαλλήλους τους.

τουλάχιστον σε 2,62 τρίς δρχ. και όχι σε 10,815 δις δρχ.!

Βλέπουμε λοιπόν πως οι μέχρι τώρα πολιτικές των Κυβερνήσεων ήσαν αυτές που μετέτρεψαν το ασφαλιστικό μας σύστημα από κεφαλαιοποιητικό σε διανεμητικό. **Τα όποια ελλείμματα των ασφαλιστικών μας ταμείων οφείλονται σε εξωγενείς παράγοντες και επομένως δεν είναι Οργανικά.**

Η απαξίωση της περιουσίας και του Ταμείου μας υπερκαλύπτει τα όποια ελλείμματα εμφανίζονται. Ακόμα και η σημερινή, μη πραγματική αλλά λογιστική, αξία της περιουσίας του Ταμείου Συντάξεων (όπως και των άλλων ασφαλιστικών ταμείων) εφ’ όσον αφεθεί ελεύθερη να αξιοποιηθεί επενδυτικά φθάνει για να λειτουργήσει αποτελεσματικά.

γιατί στα συνεχή αιτήματα των συναδέλφων της Εθνικής για εξομοίωσή τους στο ζήτημα της καταβολής του ασφαλιστρού από τον εργοδότη τους, με τους υπαλλήλους της Τράπεζας της Ελλάδος που βρίσκονταν στο ίδιο Ταμείο, η Διοίκηση της Εθνικής δικαιολογούσε την άρνησή της με την επίκληση του ιδιαίτερου καθεστώτος της Τράπεζας της Ελλάδας. Έτσι, ενώ μέχρι την ψήφιση του (αντι)ασφαλιστικού Ν. 1902/91 τα ασφάλιστρο των εργαζομένων στην Τράπεζα της Ελλάδος καλυπτόταν ολοσχερώς από τον εργοδότη αντίθετα με την Εθνική που οι εργαζόμενοι συμμετείχαν στις ασφαλιστικές δαπάνες καταβάλλοντας ένα συγκεκριμένο ποσοστό των εισφορών.

Είναι τέλος αξιοσημείωτο ότι για την κάλυψη των ελλειμμάτων του ταμείου της Εθνικής χρειάζεται κάθε φορά έκδοση ειδικών νόμων, ενώ αυτό δεν είναι αναγκαίο για την Τράπεζα της Ελλάδος, όπου η κάλυψη γίνεται απλώς με αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου βάση του άρθρου 38.

β) Πώς δημιουργήθηκε το Αυτοτελές Ασφαλιστικό Ταμείο;

Όταν ιδρύθηκε η Τράπεζα της Ελλάδας το 1928, το προσωπικό της στελεχώθηκε από την Εθνική Τράπεζα με 600 υπαλλήλους. Στη γνωμοδότηση του (1985) ο κ. Καλλιμόπουλος εξηγεί πως λόγω της μη ισχύος του θεσμού της διαδοχικής ασφάλισης ήταν αναγκαία η συνέχιση της ασφάλισης του προσωπικού που μεταπήδησε στην Τράπεζα της Ελλάδος και γι’ αυτό ανασχηματίστηκε το τότε Ταμείο Συντάξεων Εθνικής Τράπεζας σε “Ταμείο Συντάξεων των Τραπεζών Εθνικής, Κτηματικής & Ελλάδος”. Η δημιουργία το 1953 του νέου Ταμείου των υπαλλήλων των Τραπεζών Ελλάδος της Κτηματικής θεωρήθηκε σαν το πρώτο βήμα για την αυτονόμηση της ασφάλισης του προσωπικού της Τράπεζας.

Η ύπαρξη λοιπόν αυτοτελούς Ασφαλιστικού Ταμείου του προσωπικού της Τράπεζας της Ελλάδος οφείλεται σε ιστορικούς και πρακτικούς λόγους.

	Συνταξιοδοτικό σχήμα	Χρηματοδότηση
Αγγλία	Αυτοτελές Ταμείο Συντάξεων	Οι υπάλληλοι δεν καταβάλλουν εισφορές. Η Τράπεζα καλύπτει τα ελλείμματα
Γαλλία	Αυτοτελές Ταμείο της βασικής σύνταξης. Η Τράπεζα καταβάλλει τις συμπληρωματικές παροχές	Εισφορά ποσοστού επί του βασικού (όχι επί επιδομάτων). Το 86% για τις συντάξεις και πρόσθετες παροχές από την Τράπεζα
Γερμανία	Οι υπάλληλοι που έχουν την ιδιότητα του δημόσιου υπάλληλου ανάγονται στο συνταξιοδοτικό σχήμα των δημοσίων υπαλλήλων. Οι υπάλληλοι με την ιδιότητα του ιδιωτικού και οι εργάτες στο «ΙΚΑ»	Οι υπάλληλοι αυτοί δεν καταβάλουν εισφορές. Η Τράπεζα καλύπτει πρόσθετες παροχές. Οι υπάλληλοι στο ΙΚΑ καταβάλουν εισφορά 4,4%
Ιρλανδία	Οι συντάξεις καταβάλλονται από την Τράπεζα	Δεν καταβάλλονται εισφορές από τους υπαλλήλους
Ιταλία	Η Τράπεζα καταβάλλει από τον προϋπολογισμό της το ποσόν πέραν της βασικής σύνταξης που παρέχεται από το σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων	Οι υπάλληλοι καταβάλλουν εισφορές μόνο για το τμήμα της σύνταξης του «ΙΚΑ»
Πορτογαλία	Αυτοτελές Ταμείο	Οι υπάλληλοι δεν καταβάλλουν εισφορές

Από τα στοιχεία της μελέτης προκύπτει πως:

— οι Κεντρικές Τράπεζες, είτε καλύπτουν τα ελλείμματα, είτε καταβάλουν άμεσα τις συντάξεις (όπως συμβαίνει με τους μισθούς).

— οι υπάλληλοι, κατά κανόνα, δεν καταβάλλουν εισφορές. Σε ορισμένες τράπεζες οι υπάλληλοι συνεισφέρουν μόνο για ένα μέρος της σύνταξης.

— επιπλέον της σύνταξης, οι Τράπεζες προσφέρουν πρόσθετες παροχές για τις οποίες οι υπάλληλοι δεν καταβάλλουν εισφορές.

— στην περίπτωση της Γερμανίας, όπου υπάρχουν δύο διαφορετικά σχήματα, η Τράπεζα καλύπτει με αναγκαία ποσά ώστε να εξασφαλίζεται το ίδιο ύψος σύνταξης.

Γίνεται σαφές, λοιπόν, η **ομοιότητα των ασφαλιστικών σχημάτων των Ευρωπαϊκών Κεντρικών Τραπεζών μεταξύ τους και με το καταστατικό της Τράπεζας της Ελλάδος**. Επιπλέον εν όψη της δημιουργίας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, απαιτείται η αυτονομία του συνταξιοδοτικού φορέα και η λειτουργία του σύμφωνα με την κοινή βάση που ισχύει στις άλλες κεντρικές τράπεζες.

Κυνηγώντας το χαμένο χρόνο

Τι έγινε ως τώρα..

Το 1977, οι τρεις Σύλλογοι - ΣΥΤΕ, Σύλλογος Συνταξιούχων, Σύλλογος Βοηθητικού Προσωπικού - με κοινή επιστολή τους προς την τότε Διοίκηση ζήτησαν εφαρμογή του Καταστατικού της Τράπεζας.

Το 1985, ο Σύλλογος Συνταξιούχων με νέα Πρωτοβουλία του ανακινεί το θέμα. Ο τότε Υποδιοικητής κ. Κουράκος, ένθερμος υποστηρικτής της ιδέας, ζητά γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου κ. Καλλιμόπουλου. Η γνωμοδότηση είναι θετική. Η αποχώρηση όμως του κ. Κουράκου παγώνει το ζήτημα.

Το 1986 με την ανάληψη της προεδρίας του ΣΥΤΕ από την ΣΔΕ, ανακινείται το θέμα και με επιστολή του Συλλόγου στις 28.2.86, ζητείται η σύσταση μικτής επιτροπής Τράπεζας-ΣΥΤΕ, Συλλόγου Συνταξιούχων, η οποία "Θα εισηγηθεί τους όρους πληρωμής των συντάξεων από την Τράπεζα, σύμφωνα με το άρθρο 38 του Καταστατικού". Κατά τη μεγάλη απεργία του Ιουνίου 1986, η Διοίκηση αποδέχεται τη συγκρότηση της επιτροπής (Σ.Σ. θυμίζουμε πως η απεργία εκείνη είχε μεγάλη επιτυχία, κατήργησε στην ουσία την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου με την καταβολή επιδομάτων όπως των ξένων γλωσσών, κάλυψη των απεργιακών κενών από την Τράπεζα - ισχύει μόνο στην Ελλάδα - μικρότερη παρακράτηση απεργιών, επαναφορά της απρόσκοπτης εξέλιξης κ.λπ.).

Πρόεδρος της Επιτροπής ορίστηκε ο κ. Οικονομόπουλος και μέλη της ήταν οι σσ. Μαρίνης Ντηνιακός, Γκουμάς, Μπαλαούρας και Τσουκαντάς από την Κτηματική. Νομικός σύμβουλος ορίστηκε ο κ. Στ. Γαρδικας. Η Επιτροπή εισηγήθηκε προς τη Διοίκηση την ανάληψη του Ταμείου από την Τράπεζα χωρίς νομοθετική ρύθμιση. Μετά από σφοδρή αντίδραση του εκπροσώπου της Κτηματικής η Επιτροπή κατέληξε σε πόρισμα, εισηγούμενη τη νομοθετική ρύθμιση, μόνο στο βαθμό που αφορούσε το μέλλον των συναδέλφων μας της Κτηματικής. Το τότε Δ.Σ. επισκέφτηκε για το σκοπό αυτό τον κ. Αλευρά, πρόεδρο, τότε, της Βουλής, ο οποίος ανέλαβε τη δέσμευση να εισάγει νομοσχέδιο προς ψήφιση, όταν θα βρεθεί η κατάλληλη ευκαιρία. Παράλληλα, συνεχίστηκαν οι επαφές με όλα τα κόμματα τα οποία αντιμετώπισαν το όλο ζήτημα πολύ θετικά.

Όμως η τότε διοικητική κρίση του ΣΥΤΕ και η πτώση του Προεδρείου, πάγωσε πάλι το θέμα.

Την προώθηση του αιτήματος ανέλαβε μόνος του ο Σύλλογος Συνταξιούχων, ο οποίος παρουσίασε πρόταση νόμου και εισηγητική έκθεση. Έτσι, το 1990, ο τότε Υπουργός Οικονομικών κ. Σαμαράς συμφώνησε με τη Διοίκηση και τον Σύλλογο Συνταξιούχων να καταθέσει σχετική τροπολογία σε Νόμο του υπουργείου του που θα συζητείτο. Δυστυχώς λόγω έλλειψης απαρτίας, δεν συζητήθηκε ο συγκεκριμένος νόμος και μετά από μερικές μέρες η Βουλή διαλύθηκε προκειμένου να διεξαχθούν εκλογές. (Αυτό το γεγονός έρχεται για πρώτη φορά στη δημοσιότητα).

Τι Πρέπει να γίνει

Η ΣΔΕ, με αίσθημα ευθύνης απέναντι στους συναδέλφους, προτείνει τα εξής:

1. Να συγκληθεί άμεσα Γενική Συνέλευση του ΣΥΤΕ με μοναδικό θέμα το Ασφαλιστικό μας, ώστε να ακουστούν όλες οι απόψεις (φυσικά και αυτή που υποστηρίζει η ΟΤΟΕ).

2. Να διεξαχθεί δημοψήφισμα των υπαλλήλων της Τράπεζας της Ελλάδος για το θέμα της επιλογής του τρόπου ασφάλισης. Το τεράστιο ποσοστό που προβλέπεται να συγκεντρώσει η άποψη υπέρ του ειδικού ασφαλιστικού καθεστώτος της Τράπεζας, θα χρησιμοποιηθεί προς τη Διοίκηση, τη Κυβέρνηση, τα Κόμματα, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και τον τύπο. Θα δείξει πως το αίτημα αυτό δεν είναι ζήτημα κάποιων συνδικαλιστικών ηγεσιών, αλλά ομόθυμη απαίτηση των 3.400 υπαλλήλων της Τράπεζας της Ελλάδος.

3. Να παρουσιάσει ο ΣΥΤΕ στην ΟΤΟΕ την ιδιαιτερότητα του ασφαλιστικού μας και να ζητήσει τη συνδρομή και την παρέμβαση της για την εφαρμογή των υποχρεώσεων της Τράπεζας.

4. Να συμπορευθεί ο ΣΥΤΕ με τον Σύλλογο Συνταξιούχων, αρχίζοντας με κοινή ανακοίνωση και κοινές ενέργειες.

Τα συγκεκριμένα αιτήματά μας είναι:

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος, με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου, να αναγνωρίσει την υποχρέωση της που απορρέει από τα άρθρα 38, 71, 74 εξηγώντας τους ιστορικούς και πρακτικούς λόγους, για τους οποίους μέχρι σήμερα δεν υλοποιήθηκε η υποχρέωσή της.

2. Να προωθηθεί νομοθετική ρύθμιση που να υποχρεώνει την Τράπεζα της Ελλάδος να συμμορφωθεί με τα προβλεπόμενα από το Καταστατικό της, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν (η εξυπηρέτηση κρατικών σκοπών, μη εμπλοκή στον ανταγωνισμό των εμπορικών τραπεζών, ειδικό καθεστώς των Ευρωπαϊκών Κεντρικών Τραπεζών, προοπτική δημιουργίας Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και τις επιπτώσεις στο ρόλο και τη λειτουργία της Τράπεζας της Ελλάδος).

Σύμφωνα με τη ρύθμιση αυτή, οι υπάλληλοι της Τράπεζας της Ελλάδος διασφαλίζοντας το σημερινό επίπεδο παροχών θα καλύπτονται ασφαλιστικά απευθείας από την Τράπεζα. Δεν θα μεσολαθεί δηλαδή ενδιάμεσος ασφαλιστικός οργανισμός, αλλά η κάλυψη θα γίνεται μέσω ειδικού λογαριασμού στην Τράπεζα Ελλάδος. Τέλος, η νομοθετική διευθέτηση πρέπει να προνοεί για την εξασφάλιση της λειτουργίας του Ταμείου για τους υπαλλήλους της Κτηματικής Τράπεζας.

Πιστεύουμε πως για όλους μας, ανεξάρτητα από παραταξιακές κατευθύνσεις ή και δεσμεύσεις, μαζί με τις εργασίες της Τράπεζας, το ασφαλιστικό μας πρέπει να γίνει κεντρική επιδίωξή μας.

Η νέα Διοίκηση μπορεί να περάσει απαρατήρητη (όπως και άλλες) από την ιστορία της Τράπεζας. Μπορεί όμως να περάσει και αρνητικά (ίσως θά'ναι η πρώτη). Εμείς επιθυμούμε πάντως, παρά τις επιφυλάξεις μας, να καταγραφεί θετικά. Εκτός από την απελευθέρωση του συστήματος υπάρχουν και οι εργαζόμενοι. Κανείς δεν μπορεί, για πολύ καιρό να τους αγνοεί. Ακόμα περισσότερο, κανείς, δεν μπορεί να παραμείνει εχθρικός μαζί τους...

